

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Військово-юридичний інститут

Кафедра кримінології та кримінально-виконавчого права

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«Правові засади запобігання корупції»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 26 «Цивільна безпека»

Спеціальність – 262 «Правоохоронна діяльність»

Спеціалізація – «Правоохоронна діяльність»

Статус навчальної дисципліни – обов'язкова

Затверджено на засіданні
Вченої ради
протокол № 13 від 7 липня 2022 р.

Ректор

Анатолій Гетьман

Харків 2022

Програма навчальної дисципліни «Правові засади запобігання корупції» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» спеціалізації «Правоохоронна діяльність». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2022. 29 с.

Розробник:

Сметаніна Наталія Володимирівна,
кандидатка юридичних наук, доцентка, асистентка кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права

Затверджено на засіданні кафедри кримінології
та кримінально-виконавчого права
(протокол № 14 від 10 червня 2022 р.)

Завідувач кафедри – Головкін Богдан Миколайович, доктор юридичних наук, професор

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями)
затверджено на засіданні кафедри кримінально-правової політики
(протокол № 10 від 30 травня 2023 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями)
затверджено на засіданні кафедри кримінально-правової політики
(протокол № 10 від 11 червня 2024 р.)

Завідувач кафедри – Харитонов Сергій Олександрович, доктор юридичних наук, професор

Зміст

1. Вступ.....	4
2. Опис навчальної дисципліни (навчальні одиниці).....	8
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	9
4. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни.....	11
4.1. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять.....	11
4.2. Самостійна робота здобувачів вищої освіти.....	11
4.3. Освітні технології та методи навчання	12
4.4. Форми педагогічного контролю та система оцінювання якості сформованих компетентностей за результатами засвоєння навчальної дисципліни	12
4.5. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни	17
Додаток 1. Карта предметних компетентностей з навчальної дисципліни	22
Додаток 2. Карта результатів навчання здобувача вищої освіти, сформульованих у термінах компетентностей.....	26
Додаток 3. Матриця зв'язків модулів навчальної дисципліни, результатів навчання та предметних компетентностей в програмі навчальної дисципліни.....	29

1. Вступ

1.1. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Мета навчальної дисципліни – це формування системних знань та практичних навичок щодо виявлення та усунення конфлікту інтересів, корупційних ризиків, причин та умов, що сприяють корупційним кримінальним правопорушенням; проведення профілактичної роботи серед службових осіб органів державної влади, місцевого самоврядування, органів кримінальної юстиції, а також здійснення інших заходів запобігання корупції.

Завдання:

- поглиблене вивчення положень Закону України «Про запобігання корупції»;
- формування навичок виявлення потенційного і реального конфлікту інтересів;
- формування навичок складання висновку антикорупційної експертизи;
- вивчення особливостей усунення наслідків корупційних правопорушень;
- ознайомлення з обмеженнями і заборонами для осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

1.2. Статус навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми: обов'язкова.

1.3. Пререквізити: «Історія держави і права України», «Теорія права», «Академічна доброчесність», «Конституційне право України», «Правові основи діяльності органів кримінальної юстиції», «Адміністративне право», «Цивільне право», «Професійна відповідальність правоохоронця», «Кваліфікація адміністративних правопорушень», «Кримінальне право».

1.4. Кореквізити: «Теорія та практика кваліфікації кримінальних правопорушень».

1.5. Постреквізити: «Право міжнародної безпеки», «Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження».

1.6. Перелік предметних компетентностей здобувача вищої освіти:

ПК1. Знання поняття корупції, розуміння її онтології, опанування гносеологічних засад її пізнання.

ПК2. Знання нормативних засад національного антикорупційного законодавства.

ПК3. Розуміння змісту і структури антикорупційних правовідносин, підстав їх виникнення і припинення.

ПК4. Знання методики і методів оцінювання рівня корупції.

ПК5. Уміння орієнтуватися в інноваційних підходах до пояснення феномену корупції, закономірностей її функціонування і розвитку у суспільстві.

ПК6. Знання видів корупційних правопорушень згідно із Законом України «Про запобігання корупції».

ПК7. Розуміння небезпечних наслідків корупції для особи, держави та суспільства.

ПК8. Розуміння засад організації та управління системою запобігання корупції в Україні.

ПК9. Знання міжнародних стандартів протидії корупції.

ПК10. Уміння моделювати ситуації, що містять конфлікт інтересів та потенційні корупційні ризики.

ПК11. Уміння реагувати на пропозицію (обіцянку) неправомірної вигоди або подарунка.

ПК12. Здатність до тлумачення норм законодавства щодо сумісництва та суміщення, спільної роботи близьких осіб в органах державної влади і місцевого самоврядування.

ПК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових проблем у сфері реалізації Антикорупційної стратегії.

ПК14. Знання загальних засад проведення антикорупційної експертизи.

ПК15. Навички складання висновку антикорупційної експертизи.

ПК16. Уміння орієнтуватися у захисті прав викривачів корупції.

ПК17. Знання правил та методів проведення спеціальної перевірки.

ПК18. Знання основних напрямів діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції, Національного антикорупційного бюро України, Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів.

ПК19. Знання правил професійної етики при виконанні службових чи представницьких повноважень.

ПК20. Знання форм участі громадськості в заходах щодо запобігання корупції.

ПК21. Знання способів подачі та порядку розгляду анонімного повідомлення про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції».

ПК22. Знання норм законодавства про відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення.

ПК23. Розуміння основних засад та критеріїв здійснення очищення влади (люстрації).

ПК24. Уміння виявляти проблеми у правовому регулюванні спеціальної конфіскації майна.

ПК25. Знання зарубіжних моделей запобігання корупції.

Експлікація загальних і спеціальних компетентностей визначається в карті предметних компетентностей (Додаток 1).

1.7. Перелік результатів навчання здобувача вищої освіти:

РН НД 1.1. Розуміти сутність явища корупції, закономірності її виникнення та форми прояву.

РН НД 1.2. Демонструвати знання і розуміння національного і міжнародного антикорупційного законодавства.

РН НД 1.3. Здійснювати критичний і системний аналіз явища корупції, її форм та проявів.

РН НД 1.4. Охарактеризувати види корупційних правопорушень згідно із Законом України «Про запобігання корупції».

РН НД 1.5. Здатність продемонструвати знання і розуміння структури антикорупційних правовідносин, підстав їх виникнення і припинення.

РН НД 1.6. Застосовувати методики і методи оцінювання рівня корупції.

РН НД 1.7. Пояснювати значення антикорупційних обмежень і заборон.

РН НД 1.8. Виявляти проблеми у сфері реалізації антикорупційної політики України.

РН НД 1.9. Проаналізувати правове регулювання захисту викривачів корупції.

РН НД 2.1. Розкрити особливості обмежень щодо використання службових повноважень чи посадового становища.

РН НД 2.2. Здатність проводити антикорупційну експертизу нормативно-правових актів та їх проектів.

РН НД 2.3. Характеризувати діяльність антикорупційних органів (Національного агентства з питань запобігання корупції, Національного антикорупційного бюро України, Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, Вищого антикорупційного суду, Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів).

РН НД 2.4. Підготувати проект висновку антикорупційної експертизи.

РН НД 2.5. Здійснювати логічний, критичний і системний аналіз заходів зовнішнього та самостійного врегулювання конфлікту інтересів.

РН НД 2.6. Уміння пояснити механізм реагування на надходження пропозиції (обіцянки) неправомірної вигоди або подарунка.

РН НД 2.7. Здатність вирішувати проблему сумісництва і суміщення посад, спільної роботи близьких осіб в органах державної влади і місцевого самоврядування.

РН НД 2.8. Знати результати проведення спеціальної перевірки.

РН НД 2.9. Використовувати термінологію антикорупційного законодавства у процесі професійної діяльності.

РН НД 2.10. Відшукувати професійну інформацію й використовувати інформаційні технології і бази даних Національного агентства з питань запобігання корупції для професійної діяльності.

РН НД 2.11. Вживати організаційно-правових заходів щодо формування ідеології несприйняття корупції.

РН НД 2.12. Визначати типові порушення правил професійної етики.

РН НД 2.13. Охарактеризувати зарубіжний досвід запобігання корупції.

Експлікація результатів освоєння навчальної дисципліни і результатів навчання за спеціальністю і спеціалізацією визначається в карті результатів навчання, сформульованих у термінах компетентностей (Додаток 2).

1.8. Модулі програми навчальної дисципліни.

Модуль 1. Теоретичні і нормативні засади системи запобігання корупції.

Модуль 2. Прикладні питання застосування антикорупційного законодавства.

Експлікація модулів компетентнісно-орієнтованої програми навчальної дисципліни визначається у матриці зв'язків між модулями навчальної дисципліни, результатами навчання та предметними компетентностями (Додаток 3).

2. Опис навчальної дисципліни (навчальні одиниці)

Найменування показників	Рівень освіти, галузь знань, спеціальність, спеціалізація	Дидактична структура та кількість годин
Кількість кредитів ЄКТС: 4,0	Рівень освіти – перший (бакалаврський)	Модуль 1 Лекції: 10 Практичні заняття: 14
Кількість модулів: 2	Галузь знань – 26 «Цивільна безпека»	Самостійна робота: 20 Модуль 2
Загальна кількість годин: 120	Спеціальність – 262 «Правоохоронна діяльність»	Лекції: 20 Практичні заняття: 20
Тижневих годин: аудиторних – 2-4, самостійної роботи здобувача вищої освіти – 2-4	Спеціалізація – «Правоохоронна діяльність»	Самостійна робота: 36 Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретичні і нормативні засади системи запобігання корупції.

Корупція як загроза національній безпеці і сталому розвитку України.

Поняття, ознаки та форми корупції. Стан і тенденції поширення корупції в Україні та світі. Методика і методи оцінювання рівня корупції. Корупційні виклики і загрози національній безпеці. Управління корупційними ризиками. Наслідки корупції для громадян, держави і суспільства.

Антикорупційне законодавство України та міжнародні нормативно-правові акти. Джерела антикорупційного законодавства. Система антикорупційного законодавства України 2014-2024 рр. та її загальна характеристика. Закони у сфері запобігання корупції. Кодифіковані галузеві антикорупційні акти. Відомчі нормативно-правові акти. Універсальні міжнародні нормативно-правові акти у сфері запобігання корупції та їх загальна характеристика. Міжнародні договори України у сфері запобігання і протидії корупції. Міжнародний обмін інформацією.

Антикорупційна політика України: стратегія та основні напрями реалізації. Антикорупційна політика України: цілі, завдання, сфери застосування. Закон України «Про засади державної антикорупційної політики на 2021-2025 роки»: загальна характеристика антикорупційної стратегії України. Проблемні питання формування і реалізації антикорупційної політики. Оцінка ефективності антикорупційної політики держави та основні шляхи її модернізації.

Корупційне правопорушення і відповідальність. Поняття й ознаки корупційних правопорушень. Поняття й ознаки правопорушень, пов'язаних з корупцією. Поняття і види корупційних злочинів. Загальні питання відповідальності за вчинення корупційних правопорушень та злочинів. Суб'єкти вчинення корупційних правопорушень: ознаки і перелік.

Система запобігання корупції в Україні. Принципи і цілі запобігання корупції. Комплекс заходів запобігання корупції та їх класифікація. Об'єкти запобігання корупції. Суб'єкти запобігання корупції та їх загальна

характеристика. Заходи контролю за дотриманням антикорупційного законодавства.

Модуль 2. Прикладні питання застосування антикорупційного законодавства.

Правозастосовна діяльність спеціально-уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції. Завдання, повноваження та основні напрями діяльності органів прокуратури щодо протидії корупції. Завдання, повноваження та основні напрями діяльності органів Національної поліції щодо протидії корупції. Завдання, повноваження та основні напрями діяльності органів Національного антикорупційного бюро України. Завдання, повноваження та основні напрями діяльності органів Національного агентства з питань запобігання корупції. Вищий антикорупційний суд.

Організаційно-правові механізми запобігання корупції. Поняття та загальна характеристика обмежень і заборон для осіб, уповноважених на виконання функцій держави. Антикорупційна експертиза нормативно-правових актів: методика і порядок її проведення. Підстави та порядок проведення спеціальної перевірки стосовно осіб, які претендують на займання посад з підвищеним корупційним ризиком. Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення.

Стандарти професійної етики. Поняття і принципи доброчесної поведінки осіб, уповноважених на виконання функцій держави і місцевого самоврядування. Правила етичної поведінки при виконанні службових чи представницьких повноважень. Корпоративні норми та їх вплив на формування професійної етики і правової культури держслужбовців. Додержання вимог антикорупційного законодавства та етичних норм поведінки.

Державний захист викривачів корупції. Правові гарантії захисту прав і законних інтересів викривачів корупції. Забезпечення безпеки осіб, які надають допомогу в запобіганні і протидії корупції. Порядок перевірки, розгляду та реагування на анонімне повідомлення про вчинення корупційного правопорушення та правопорушення, пов'язаного з корупцією.

Правові засади участі громадськості в запобіганні корупції. Правові підстави антикорупційної діяльності громадських організацій та окремих громадян. Механізм участі громадських організацій у запобіганні корупції. Роль громадських організацій у законотворчому процесі 2014-2023 рр. Проблемні питання взаємодії громадських організацій із державними органами і системою кримінальної юстиції.

Зарубіжний досвід запобігання корупції. Моделі запобігання корупції в окремих державах світу. Спеціальні антикорупційні служби різних держав світу (США, Сінгапур, Польща, Велика Британія, Німеччина та інші). Антикорупційні норми кримінальних кодексів різних зарубіжних держав. Заходи щодо повернення в Україну коштів та іншого майна, одержаних внаслідок корупційних правопорушень.

Проблеми запобігання корупції у сучасних умовах. Люстрація як спосіб запобігання корупції: вітчизняний і зарубіжний досвід. Спеціальна конфіскація майна як засіб відшкодування завданих державі збитків від корупційних правопорушень. Проблемні питання створення і функціонування спеціалізованих антикорупційних судів. Перспективи створення правових засад інституту лобювання в Україні.

4. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

4.1. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять:

- форми організації освітнього процесу: навчальні заняття; самостійна робота; практична підготовка; контрольні заходи;
- види навчальних занять: лекції, практичні заняття, консультації.

4.2. Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Самостійна робота – вид поза аудиторної роботи навчального характеру, що спрямована на засвоєння програмного матеріалу навчального курсу та призначена для поглиблення знань здобувачів вищої освіти з тем, що передбачені навчальною дисципліною.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в ознайомленні з інформаційними джерелами інших країн щодо запобігання корупції; вивченні практики підготовки антикорупційних програм; аналізі нормативних актів національного законодавства до тем, котрі виносяться на практичні заняття.

Формами самостійної роботи здобувачів вищої освіти є: дослідження рекомендованої та додаткової навчальної, наукової літератури; доопрацювання конспектів лекцій; робота в інформаційних мережах; здійснення аналізу тематичних законопроектів, відповідних змін до законодавства та матеріалів емпіричних досліджень; підготовка до практичних занять; розробка кейсів; підготовка індивідуальних робіт (реферат, стаття, тези тощо); виконання практичних завдань; підготовка до тестових завдань; самотестування; підготовка до диференційованого заліку та інші.

Види індивідуальних робіт, вимоги до виконання та критерії їх оцінювання закріплені у Положенні про види та критерії оцінювання індивідуальних робіт здобувачів вищої освіти кафедри кримінально-правової політики.

4.3. Освітні технології та методи навчання:

- освітні технології: контекстне навчання, студентоцентроване навчання, аудіо-візуальні технології, інтерактивні технології, ІТ-технології та ін.;

- методи навчання: поєднання словесних, наочних та практичних методів, метод проблемного викладання, ділові ігри, мозкові штурми, моделювання професійних ситуацій, кейс-метод, метод дискусії тощо.

4.4. Форми педагогічного контролю та система оцінювання якості сформованих компетентностей за результатами засвоєння навчальної дисципліни

Формами контролю знань здобувачів вищої освіти є поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу навчальної дисципліни *на практичних заняттях* із застосуванням

таких засобів: усне/письмове опитування, експрес-опитування, вирішення практичних завдань, участь у розробці кейсу, демонстрація презентації, захист есе, реферату тощо. У ході практичного заняття здобувач може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі виконання тестових завдань тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки здобувача у вивченні поточного матеріалу.

Впродовж семестру здобувачі вищої освіти виконують самостійну роботу, в тому числі, у формі підготовки *індивідуальної роботи*. Максимальна кількість балів за індивідуальну роботу – 10 балів.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є *диференційований залік*. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю й індивідуальної роботи, за якої здобувач освіти може отримати залік, становить 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу

і видами контрольних заходів навчальної дисципліни

«Правові засади запобігання корупції» при підсумковому контролі

у формі диференційованого заліку:

Поточний контроль				Індивідуальна робота здобувачів	Підсумкова оцінка знань (диференційований залік)
Модуль № 1		Модуль № 2			
п/з	Тестове завдання	п/з	Тестове завдання		
max 35	max 5	max 45	max 5	max 10	max 100

Критерії оцінювання (диференційований залік):

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.

на практичному занятті	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Тестове завдання	5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з тем, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Результати опрацювання матеріалу на рівні вище середнього, але є певна кількість несуттєвих помилок.
	3	Добре засвоєння матеріалу з тем, але є окремі помилки.
	2	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	1	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти: Реферат	Max 10	Питання плану реферату висвітлені повно. Проаналізовані представлені в навчальній та науковій літературі погляди щодо предмета дослідження; на основі їх порівняльної оцінки висловлене особисте ставлення автора до кожного з них, а також дана особиста оцінка запропонованим у літературі пропозиціям стосовно шляхів вирішення таких проблемних питань, які стосуються теми, та (або) висловлені власні пропозиції.
	7	Переважає більшість питань плану реферату висвітлена повно та точно. Одне з питань розкрито недостатньо повно або при його висвітленні допущена суттєва помилка. Проаналізовані основні літературні джерела, рекомендовані кафедрою при написанні роботи на відповідну тему.
	3	Питання плану теми висвітлені поверхово. При написанні реферату використана незначна кількість монографічних та нормативних джерел із числа рекомендованих кафедрою. При розкритті питань плану допущені грубі помилки.
	2	Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо форми роботи. Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування дослідження та висновків. При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості і доведеності висновків.
	Min 0	Тема реферату не розкрита або в ній виявлено плагіат.

Стаття	10	Наукова стаття рецензується науковим керівником і зараховується публікація статті у фаховому науковому виданні.
Тези	5	Тези рецензуються науковим керівником і зараховується публікація тез доповіді на студентській науково-практичній конференції.
Есе	Max 5	Есе містить ключову ідею, що розкривається у змісті роботи на конкретних прикладах із судової практики, цитатах науковців з висловленням свого власного ставлення до досліджуваного питання.
	3	Есе фрагментарно розкриває ключову ідею, містить методологічні помилки, недостатнє обґрунтування досліджуваного питання.
	Min 0	Тема есе не розкрита або в ній виявлено плагіат.
Презентація	5	За допомогою програми Microsoft PowerPoint або за вибором здобувача вищої освіти іншого зручного програмного забезпечення підготовлено презентацію однієї з тем навчальної дисципліни, що вивчається. Подача матеріалу повинна бути динамічною, цікавою, ілюстративною, з використанням різних видів зображень. Презентація має містити не менше 10 слайдів та повністю розкривати питання.
Диференційований залік Зараховано	100	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.
	90	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	85	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих помилок. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.

	75	<p>1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.</p> <p>2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою.</p> <p>3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповіді на заліку за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.</p>
	70	<p>1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.</p> <p>2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою.</p> <p>3. Помилки у відповіді на заліку за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.</p>
	60	<p>1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Наявність помилок у відповіді на питання на заліку.</p>
Не зараховано	55	<p>1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.</p>

*4.5. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення
навчальної дисципліни
Нормативно-правові акти*

1. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції від 31.10.2003 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16#Text.
2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789#Text.
3. Кримінальна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією від 27.01.1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_101#Text.
4. Міжамериканська конвенція проти корупції від 29.03.1996 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/998_089#Text.
5. Міжнародний кодекс поведінки державних посадових осіб від 23.07.1996 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_788#Text.
6. Про Вищий антикорупційний суд : Закон України від 07.06.2018 р. № 2447-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2447-19#Text>.
7. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>.
8. Про засади державної антикорупційної політики на 2021-2025 роки : Закон України від 20.06.2022 р. № 2322-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2322-20#n8>.
9. Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14.10.2014 р. № 1698-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text>.
10. Стамбульський план дій з боротьби проти корупції від 21.01.2004 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/966_001-04#Text.
11. Статут Групи держав по боротьбі з корупцією (GRECO) від 05.05.1998 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_144#Text.
12. Цивільна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією від 04.11.1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_102#Text.

Література

Основна література

1. Антикоруptionне законодавство України : довідник термінів / уклад.: О. М. Стрільців та ін. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. 155 с.
2. Головкін Б. М. Механізм запобігання корупції. *Часопис Київського університету права*. 2018. № 4. С. 254–260.
3. Головкін Б. М. Про корупцію в приватному секторі. *Часопис Київського університету права*. 2020. № 4. С. 347–354.
4. Довженко Я. М. Міжнародно-правові стандарти протидії корупційним злочинам. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2019. № 5. С. 45–48. URL: http://www.lsej.org.ua/5_2019/10.pdf.
5. Запобігання корупції : підручник / Б. М. Головкін, О. Ю. Шостко, О. В. Новіков та ін. ; за заг. ред. Б. М. Головкіна. Харків : Право, 2019. 296 с.
6. Запобігання корупції у приватному секторі : монографія / за заг. ред. Б. М. Головкіна ; Нац. акад. прав. наук України, Ін-т вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса. Харків : Право, 2020. 286 с.
7. Новіков О. В. Сучасний стан та тенденції розвитку корупції у приватному секторі. *Журнал східноєвропейського права*. 2019. № 67. С. 65–71.
8. Система управління заходами боротьби з корупцією: ISO 37001:2016. Вимоги із рекомендаціями для використання. URL: https://pecb.com.ua/wp-content/uploads/2017/02/ISO-37001_2016_ukr.pdf.
9. Сметаніна Н. В., Мельник Д. С. Політика протидії корупції – шляхи вдосконалення та сучасний стан. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 3. С. 347–351.

Додаткова література

1. Holovkin B. M., Semenyshyn M., Tavolzhanskyi O. V., Lysodyed O. V., Smetanina N. V. Fight against Corruption-Related Crimes in Wartime in Ukraine. *International Annals of Criminology*. 2023. Vol. 61. Iss. 3-4. P. 384–409.
2. Nizovtsev, Y. Y., Parfylo, O. A., Barabash, O. O., Kyrenko, S. G. and

Smetanina, N. V. Mechanisms of money laundering obtained from cybercrime: the legal aspect. *Journal of Money Laundering Control*. 2022. Vol. 25. No. 2. P. 297–305. URL: <https://doi.org/10.1108/JMLC-02-2021-0015>.

3. Oleg M. Yaroshenko, Volodymyr M. Harashchuk, Olena V. Moskalenko, Nataliia O. Melnychuk, Yuliia M. Burniagina. COVID-19, the Global Financial Crisis, and the Regulation of Labor Migration. *International Journal of Legal Information*. 2022. № 50(3). P. 121–132.

4. Все про кошти. Європейський суд з прав людини позбавляється корумпованих суддів. URL: <http://www.tilman-hoppe.de/UA%20money%20talks/>.

5. Розсоха К. О. Нормативне забезпечення функціонування антикорупційних органів України. *Проблеми законності*. 2019. Вип. 145. С. 215–224.

6. Сметаніна Н. В., Коновалова І. О. Міжнародний досвід захисту викривачів корупції. *Право і суспільство*. 2018. № 3, ч. 2. С. 236–241.

7. Сметаніна Н. В., Таволжанський О. В. Моніторинг способу життя суб'єктів декларування у системі заходів фінансового контролю. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. № 3. С. 210–214.

8. Сметаніна Н. В., Череватюк Д. В. Впровадження підходів юридичного дизайну як спосіб підвищення ефективності антикорупційних програм. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. № 1. С. 303–307.

9. Трепак В. М. Протидія корупції в Україні: теоретико-прикладні проблеми : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 444 с.

Інтернет-ресурси:

1. Офіційний веб-портал Управління Організації Об'єднаних Націй з питань наркотиків і злочинності. URL: <https://www.unodc.org/>

2. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>

3. Офіційний веб-портал Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>

4. Офіційний веб-портал Верховного Суду. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/
5. Офіційний веб-портал Конституційного Суду України. URL: <https://ccu.gov.ua/>
6. Офіційний веб-портал Вищого антикорупційного суду. URL: <https://hcac.court.gov.ua/hcac/>
7. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua/>
8. Офіційний веб-портал Міністерства внутрішніх справ України. URL: <https://mvs.gov.ua/>
9. Офіційний веб-портал Офісу Генерального прокурора. URL: <http://www.gp.gov.ua/>
10. Офіційний веб-портал Служби безпеки України. URL: <https://ssu.gov.ua/>
11. Офіційний веб-портал Національної поліції України. URL: <https://www.npu.gov.ua/>
12. Офіційний веб-портал Державного бюро розслідувань. URL: <https://dbr.gov.ua/>
13. Офіційний веб-портал Національного антикорупційного бюро України. URL: <https://nabu.gov.ua/>
14. Офіційний веб-портал Національного агентства з питань запобігання корупції. URL: <https://nazk.gov.ua/>
15. Офіційний веб-портал Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів. URL: <https://arma.gov.ua/>
16. Офіційний веб-портал Наукової бібліотеки НЮУ імені Ярослава Мудрого. URL: <https://library.nlu.edu.ua/>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри кримінально-правової політики. URL: <https://library.nlu.edu.ua/senmk/itemlist/category/118-kafedra-kriminalnogo-prava-2.html>

НЕІК

Навчальний електронний інформаційний комплекс «Правові засади запобігання корупції». URL: <https://neik.nlu.edu.ua/moodle/course/view.php?id=597>

Карта предметних компетентностей з навчальної дисципліни

Шифр та назва компетентностей за спеціальністю і/або спеціалізацією	Шифр та назва компетентностей з навчальної дисципліни
ЗК – загальні (універсальні) компетентності (обрати компетентності згідно зі змістом навчальної дисципліни)	ПК – предметні компетентності з навчальної дисципліни
ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ПК-4. Знання методики і методів оцінювання рівня корупції. ПК-15. Навички складання висновку антикорупційної експертизи.
ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ПК-1. Знання поняття корупції, розуміння її онтології, опанування гносеологічних засад її пізнання. ПК-2. Знання нормативних засад національного антикорупційного законодавства. ПК-6. Знання видів корупційних правопорушень згідно із Законом України «Про запобігання корупції». ПК-7. Розуміння небезпечних наслідків корупції для особи, держави та суспільства. ПК-14. Знання загальних засад проведення антикорупційної експертизи. ПК-22. Знання норм законодавства про відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення.
ЗК 5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ПК-5. Уміння орієнтуватися в інноваційних підходах до пояснення феномену корупції, закономірностей її функціонування і розвитку у суспільстві. ПК-19. Знання правил професійної етики при виконанні службових чи представницьких повноважень. ПК-23. Розуміння основних засад та критеріїв здійснення очищення влади (люстрації).
ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	ПК-11. Уміння реагувати на пропозицію (обіцянку) неправомірної вигоди або подарунка.
ЗК 8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.	ПК-17. Знання правил та методів проведення спеціальної перевірки.
ЗК 9. Здатність працювати в команді.	ПК-8. Розуміння засад організації та управління системою запобігання корупції в Україні. ПК-12. Здатність до тлумачення норм законодавства щодо сумісництва та суміщення, спільної роботи близьких осіб в органах державної влади і місцевого самоврядування.
ЗК 10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського	ПК-20. Знання форм участі громадськості в заходах щодо запобігання корупції.

(вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	ПК-21. Знання способів подачі та порядку розгляду анонімного повідомлення про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції».
ЗК 12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.	ПК-3. Розуміння змісту і структури антикорупційних правовідносин, підстав їх виникнення і припинення.
ЗК 1.1. Здатність удосконалювати свій професійний рівень та набувати нові знання.	ПК-9. Знання міжнародних стандартів протидії корупції. ПК-25. Знання зарубіжних моделей запобігання корупції.
ЗК 1.2. Здатність до пошуку альтернативних рішень у професійній діяльності.	ПК-10. Уміння моделювати ситуації, що містять конфлікт інтересів та потенційні корупційні ризики. ПК-16. Уміння орієнтуватися у захисті прав викривачів корупції.
ЗК 1.3. Здатність бути лідером, стимулювати на досягнення спільної мети, брати на себе відповідальність.	ПК-18. Знання основних напрямів діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції, Національного антикорупційного бюро України, Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів.
ЗК 1.5. Здатність до креативності у предметно-практичній діяльності.	ПК-13. Здатність до критичного та системного аналізу правових проблем у сфері реалізації Антикорупційної стратегії. ПК-24. Уміння виявляти проблеми у правовому регулюванні спеціальної конфіскації майна.
СК – фахові компетентності за спеціальністю (обрати компетентності згідно зі змістом навчальної дисципліни)	
СК1. Усвідомлення функцій держави у сфері правоохоронної діяльності, способів та механізмів реалізації цих функцій.	ПК-8. Розуміння засад організації та управління системою запобігання корупції в Україні. ПК-18. Знання основних напрямів діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції, Національного антикорупційного бюро України, Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів.
СК3. Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ.	ПК-1. Знання поняття корупції, розуміння її онтології, опанування гносеологічних засад її пізнання. ПК-7. Розуміння небезпечних наслідків корупції для особи, держави та суспільства. ПК-13. Здатність до критичного та системного аналізу правових проблем у сфері реалізації Антикорупційної стратегії.

<p>СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацювати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.</p>	<p>ПК-2. Знання нормативних засад національного антикорупційного законодавства. ПК-3. Розуміння змісту і структури антикорупційних правовідносин, підстав їх виникнення і припинення. ПК-6. Знання видів корупційних правопорушень згідно із Законом України «Про запобігання корупції». ПК-12. Здатність до тлумачення норм законодавства щодо сумісництва та суміщення, спільної роботи близьких осіб в органах державної влади і місцевого самоврядування. ПК-14. Знання загальних засад проведення антикорупційної експертизи. ПК-19. Знання правил професійної етики при виконанні службових чи представницьких повноважень. ПК-20. Знання форм участі громадськості в заходах щодо запобігання корупції.</p>
<p>СК5. Здатність визначати придатні для юридичного аналізу факти, систематизувати одержані результати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.</p>	<p>ПК-10. Уміння моделювати ситуації, що містять конфлікт інтересів та потенційні корупційні ризики. ПК-23. Розуміння основних засад та критеріїв здійснення очищення влади (люстрації).</p>
<p>СК9. Здатність надавати правоохоронні послуги.</p>	<p>ПК-11. Уміння реагувати на пропозицію (обіцянку) неправомірної вигоди або подарунка.</p>
<p>СК10. Здатність до аналізу та оцінки причин, умов та факторів, що впливають на вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень.</p>	<p>ПК-4. Знання методики і методів оцінювання рівня корупції. ПК-5. Уміння орієнтуватися в інноваційних підходах до пояснення феномену корупції, закономірностей її функціонування і розвитку у суспільстві.</p>
<p>СК18. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення кримінальних та адміністративних правопорушень, усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення правопорушення.</p>	<p>ПК-17. Знання правил та методів проведення спеціальної перевірки. ПК-21. Знання способів подачі та порядку розгляду анонімного повідомлення про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції».</p>
<p>СК – фахові компетентності за спеціалізацією (обрати компетентності згідно зі змістом навчальної дисципліни)</p>	
<p>СК 1.1. Здатність до реалізації міжнародних стандартів прав і свобод людини у правоохоронній діяльності.</p>	<p>ПК-9. Знання міжнародних стандартів протидії корупції. ПК-16. Уміння орієнтуватися у захисті прав викривачів корупції.</p>
<p>СК 1.2. Уміння виявляти проблеми правозастосування та пропонувати шляхи їх вирішення під час здійснення правоохоронної діяльності.</p>	<p>ПК-24. Уміння виявляти проблеми у правовому регулюванні спеціальної конфіскації майна.</p>

СК 1.4. Здатність використовувати спеціальні знання в різних сферах правоохоронної діяльності.	ПК-15. Навички складання висновку антикорупційної експертизи.
СК 1.5. Вміння визначати напрями і способи виявлення та протидії організованій та транснаціональній злочинності.	ПК-22. Знання норм законодавства про відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення. ПК-25. Знання зарубіжних моделей запобігання корупції.

Карта результатів навчання здобувача вищої освіти, сформульованих у термінах компетентностей

Шифр та назва РН за спеціальністю і / або спеціалізацією	Модуль НД	Шифр та назва РН з навчальної дисципліни
РН – результати навчання за спеціальністю / спеціалізацією (обрати результати навчання згідно зі змістом навчальної дисципліни)		Результати навчання з навчальної дисципліни
РН2. Вести міжособистісний діалог та превентивну комунікацію з метою виконання завдань професійної діяльності.	№ 1	РН НД 1.7. Пояснювати значення антикорупційних обмежень і заборон.
РН3. Розуміти та професійно застосовувати понятійний апарат права та правоохоронної діяльності.	№ 1, 2	РН НД 1.1. Розуміти сутність явища корупції, закономірності її виникнення та форми прояву. РН НД 1.2. Демонструвати знання і розуміння національного і міжнародного антикорупційного законодавства. РН НД 2.9. Використовувати термінологію антикорупційного законодавства у процесі професійної діяльності.
РН5. Розробляти тексти, документи з питань професійної діяльності, вільно спілкуватися українською та іноземною мовами.	№ 2	РН НД 2.4. Підготувати проект висновку антикорупційної експертизи.
РН6. Знати і розуміти принципи доброчесності та норми етичної поведінки, дотримуватися їх у професійній діяльності.	№ 2	РН НД 2.1. Розкрити особливості обмежень щодо використання службових повноважень чи посадового становища. РН НД 2.12. Визначати типові порушення правил професійної етики.
РН7. Взаємодіяти із суб'єктами забезпечення публічної (громадської) безпеки і порядку, а також здійснювати комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності.	№ 2	РН НД 2.3. Характеризувати діяльність антикорупційних органів (Національного агентства з питань запобігання корупції, Національного антикорупційного бюро України, Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, Вищого антикорупційного суду, Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів). РН НД 2.11. Вживати організаційно-правових заходів щодо формування ідеології несприйняття корупції.

<p>РН8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах, аналізувати і оцінювати її для повного та всебічного встановлення обставин, необхідних для виконання професійних завдань.</p>	<p>№ 1</p>	<p>РН НД 1.3. Здійснювати критичний і системний аналіз явища корупції, її форм та проявів. РН НД 1.4. Охарактеризувати види корупційних правопорушень згідно із Законом України «Про запобігання корупції». РН НД 1.5. Здатність продемонструвати знання і розуміння структури антикорупційних правовідносин, підстав їх виникнення і припинення. РН НД 1.9. Проаналізувати правове регулювання захисту викривачів корупції.</p>
<p>РН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.</p>	<p>№ 2</p>	<p>РН НД 2.2. Здатність проводити антикорупційну експертизу нормативно-правових актів та їх проектів. РН НД 2.5. Здійснювати логічний, критичний і системний аналіз заходів зовнішнього та самостійного врегулювання конфлікту інтересів.</p>
<p>РН11. Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.</p>	<p>№ 1</p>	<p>РН НД 1.8. Виявляти проблеми у сфері реалізації антикорупційної політики України.</p>
<p>РН14. Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності.</p>	<p>№ 2</p>	<p>РН НД 2.13. Охарактеризувати зарубіжний досвід запобігання корупції.</p>
<p>РН15. Працювати самостійно та в команді при виконанні службових (посадових) обов'язків та під час розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері правоохоронної діяльності.</p>	<p>№ 2</p>	<p>РН НД 2.7. Здатність вирішувати проблему сумісництва і суміщення посад, спільної роботи близьких осіб в органах державної влади і місцевого самоврядування.</p>
<p>РН18. Застосовувати вогнепальну зброю та спеціальні засоби (штатне та бойове озброєння), фізичну силу; інформаційні системи та технології, технології захисту даних, методи обробки, накопичення та аналізу інформації, інформаційно-аналітичні системи, бази</p>	<p>№ 2</p>	<p>РН НД 2.10. Відшукувати професійну інформацію й використовувати інформаційні технології і бази даних Національного агентства з питань запобігання корупції для професійної діяльності.</p>

даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні), криміналістичні та оперативно-технічні засоби, безпілотну авіацію, іншу спеціальну та військову техніку і спорядження.		
РН 1.2. Демонструвати навички верифікації отриманої під час здійснення правоохоронної діяльності інформації.	№ 1, 2	РН НД 1.6. Застосовувати методики і методи оцінювання рівня корупції. РН НД 2.8. Знати результати проведення спеціальної перевірки.
РН 1.3. Ефективно реагувати на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення та інші події.	№ 2	РН НД 2.6. Уміння пояснити механізм реагування на надходження пропозиції (обіцянки) неправомірної вигоди або подарунка.

